
LIITE 1 — Vaatimuskirje Lupa- ja valvontavirastolle

Vastaanottaja: Lupa- ja valvontavirasto

Asia: Vaatimus Kemijärvelle suunniteltujen pumppuvoimalaitoshankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnista

Kemijärven kaupunki esittää Lupa- ja valvontavirastolle vaatimuksen, että Kemijärven vesistöön ja Kemijokeen suunniteltujen neljän pumppuvoimalaitoshankkeen — Ailangantunturin, Askanaavan, Kapustan ja Räisälän/Vaaranlampien hankkeiden — ympäristövaikutusten yhteisvaikutukset arvioidaan, vaikka voimassa oleva lainsäädäntö ei suoraan velvoita yhteistä YVA-menettelyä eri hankevastaavien hankkeiden välillä.

Perusteena vaatimukselle kaupunki esittää seuraavaa:

- Kaikki neljä hanketta sijoittuvat samaan vesistöalueeseen, ja niiden yhteenlaskettu vaikutus Kemijärven ja Kemijoen tilaan voi olla merkittävästi suurempi kuin yksittäisten hankkeiden arvioinnissa on tähän mennessä tunnistettu.
- Hankevastaavat ovat itse julkisesti todenneet, ettei niillä ole ollut käytössään riittävää tietoa muista samanaikaisista hankkeista yhteisvaikutusten arvioimiseksi.
- Kemijärven pohjasedimentteihin kertyneiden epäpuhtauksien vuoksi useamman hankkeen samanaikaiset vaikutukset virtauksiin ja sedimentin liikkeisiin muodostavat riskin, jota ei voida arvioida erillisten YVA-menettelyjen puitteissa.
- Yhteisvaikutusten arviointi on tarpeen, jotta lupaviranomaisella, kaupungilla ja alueen asukkailla on käytössään riittävä ja kokonaisvaltainen tieto päätöksenteon tueksi.

Kemijärven kaupunki pyytää, että Lupa- ja valvontavirasto ottaa kantaa siihen, millä menettelyllä yhteisvaikutusten arviointi voidaan toteuttaa osana käynnissä olevia ja vireille tulevia YVA-prosesseja, ja edellyttää yhteisvaikutusten arviointia ennen kuin hankkeille myönnetään ympäristö- tai vesitalouslupia.

Kaupunki pyytää vastausta esitettyyn vaatimukseen kohtuullisessa ajassa, jotta asia voidaan käsitellä osana hankkeiden etenevää lupaprosessia.

LIITE 2 — Vaatimuskirje pumppuvoimaloita suunnitteleville yhtiöille

Vastaanottajat: Kemijoki Oy, PVO-Vesivoima Oy, Suomen Voima Oy

Asia: Vaatimus hankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnista Kemijärven vesistöön

Kemijärven kaupunki esittää kullekin Kemijärvelle pumppuvoimalaitosta suunnittelevalle yhtiölle vaatimuksen huomioida hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa myös sen yhteisvaikutukset muiden samalle vesistöalueelle suunniteltujen pumppuvoimalaitoshankkeiden kanssa.

Kaupunki toteaa, että alueelle on samanaikaisesti suunnitteilla neljä pumppuvoimalaitosta kolmen eri toimijan toimesta, ja että nämä hankkeet ovat YVA-menettelyissään eri vaiheissa. Kaupunki pitää välttämättömänä, että yhtiöt:

- täydentävät omia YVA-selvityksiään arvioimalla hankkeensa vaikutuksia yhdessä muiden tiedossa olevien pumppuvoimalahankkeiden kanssa,
- jakavat keskenään ja Lupa- ja valvontavirastolle hankkeitaan koskevat tiedot siinä laajuudessa kuin se on tarpeen yhteisvaikutusten arvioimiseksi,
- huomioivat erityisesti yhteisvaikutukset Kemijärven ja Kemijoen virtauksiin, veden laatuun, pohjasedimentin liikkumiseen ja kalastoon.

Kaupunki painottaa, että vaatimus ei ota kantaa yksittäisten hankkeiden toteuttamiskelpoisuuteen sellaisenaan, vaan koskee nimenomaan sitä, että päätöksenteon pohjaksi tarvitaan kokonaiskuva hankkeiden yhteisvaikutuksista Kemijärven vesistöön.

Kaupunki pyytää yhtiöitä ilmoittamaan, miten ne aikovat ottaa yhteisvaikutusten arvioinnin huomioon hankkeidensa jatkovalmistelussa, ja on valmis osallistumaan asiaa koskevaan yhteiseen keskusteluun yhtiöiden ja Lupa- ja valvontaviraston kanssa.

LIITE 3 — Vaatimuskirje Elinvoimakeskukselle

Vastaanottaja: Elinvoimakeskus

Asia: Pumppuvoimalaitoshankkeiden yhteisvaikutusten arviointi kaavoituksen ja aluekehityksen näkökulmasta

Kemijärven kaupunki esittää Elinvoimakeskukselle vaatimuksen, että se omassa roolissaan kiinnittää huomiota Kemijärvellä suunniteltujen neljän pumppuvoimalaitoshankkeen yhteisvaikutuksiin, erityisesti siltä osin kuin ne koskevat aluekehitystä, maankäyttöä ja kaavoitusta.

Useampi hankkeista etenee parhaillaan osayleiskaavoituksen kautta. Kaupunki katsoo, että kaavoitusprosessien yhteydessä on tarpeen varmistaa, että hankkeiden yhteisvaikutukset — mukaan lukien vaikutukset vesistöön, maisemaan, elinkeinoihin ja kiinteistöjen arvoon — tulevat kokonaisvaltaisesti arvioiduiksi, eivätkä jää käsittelemättä sen seurauksena, että hankkeita valmistellaan toisistaan erillisinä prosesseina.

Kaupunki pyytää Elinvoimakeskusta:

- ottamaan yhteisvaikutusten arvioinnin huomioon hankkeiden kaavoitukseen liittyvässä ohjauksessa ja neuvonnassa,
- tukemaan kaupungin pyrkimystä saada kokonaisvaltainen kuva hankkeiden vaikutuksista alueen elinkeinoelämään, työllisyyteen ja kiinteistövero-ottoihin,
- välittämään tarvittaessa tietoa hankkeiden etenemisestä kaupungin ja muiden viranomaisten välillä.

Kaupunki on valmis yhteistyöhön Elinvoimakeskuksen kanssa asian jatkovalmistelussa.